

Les benaurances (III): el megàfon de Déu

«Feliços els qui ploren: Déu els consolarà!». El dolor pot ser una experiència que ens permeti acollir Déu. Text per a gent jove sobre les benaurances, proposades pel Papa Francesc per preparar la Jornada Mundial de la Joventut a Polònia.

05/04/2016

Aquell no era un Mestre com els altres. Els centenars de persones que es repartien per la falda del turó n'escoltaven amb sorpresa la predicació, feta amb paraules noves. Havia dit feliços als pobres i els havia promès el Regne del Cel.

Perquè la primera benaurança calés als cors, el Senyor faria probablement una pausa abans d'enumerar la segona. Llavors, va dir: «*Feliços els qui ploren: Déu els consolarà!*»[1].

En sentir aquestes paraules, molts aixecarien el cap. No eren feliços, i per això havien deixat casa seva i el seu llogaret per caminar durant dies a la recerca d'aquest Rabí que encenia els cors. Volien ser guarits d'una malaltia, alliberar-se d'una situació injusta, canviar de vida o recuperar l'esperança en Déu. Però, plorar? Com pot desitjar el Senyor que plorem, que patim? Quin

salvador promet llàgrimes als seus seguidors?

Sorpresos, meditarien les paraules del Mestre. Després d'haver-se adreçat als pobres, el Senyor indica ara el camí dels qui ploren. És un Messies que no parla només als rics, ni als qui gaudeixen de molts talents, ni a aquells a qui tot els surt bé a la vida. Aquest Mestre té un missatge per a tothom, perquè, qui no ha plorat alguna vegada? Qui dubte que la tristesa, la desgana o el dolor apareixeran abans o després en la pròpia vida?

El megàfon de Déu

Perquè Déu cal? És una pregunta que pot sorgir en alguns moments de la nostra existència. Són èpoques en què tenim altres ocupacions més interessants o urgents per dur a terme. El nostre cap i el nostre cor són en altres coses, i la relació amb el Senyor es veu com una càrrega,

plena de regles i compromisos (p.e. assistir a missa diumenge), de la qual res n'obtenim. No paga la pena.

I és que, quan en la vida naveguem com en un mar en calma, la sensació de ser els capitans del nostre propi vaixell pot portar-nos a dubtar fins i tot de Déu. Tanmateix, amb poca cosa podem comprendre que la nau que guiem és molt fràgil. Una malaltia, problemes en la família, un amor no correspost o la sensació que res no ens omple completament són experiències capaces de llançar una ombra sobre tot allò que ens envolta.

L'escriptor C.S. Lewis interpretava aquells moments de dolor –físic o interior– com una crida forta de Déu. “Déu ens xiuxiueja en els nostres plaers –deia– parla en la nostra consciència, però crida en el nostre dolor; el dolor és el seu megàfon per despertar un món sord”[2]

Efectivament, Déu ens acompanya sempre i els seus consells en la vida quotidiana ens arriben com un murmuri. No s'imposa, sinó que proposa. Per això, no resulta estrany que el soroll interior, les preocupacions o els interessos que ocupen el nostre esperit arribin a amagar-ne la veu. Senzillament, ens oblidem del Senyor i l'arraconem al nostre interior. Ens tornem sords. Tot i així, encara que Déu no desitgi ni provoqui el nostre dolor, torna per acompanyar-nos en el moment de la prova, ja que mai no ens abandona.

Que algú digui el teu nom

Els sofriments que apareixen a la vida poden estar provocats per una situació objectiva –la mort d'un familiar, una època de dificultat econòmica o laboral, una malaltia, etcètera–. Són ocasions en què la solució al problema no és completament a les nostres mans. En

aquells moments, podem aprendre de Maria Magdalena, un dels molts personatges als quals –com el mateix Jesús, la Mare de Déu, sant Pere o sant Pau- veiem plorar en els Evangelis.

Dos dies després de la crucifixió del Senyor, Maria va a la tomba del Mestre per ungir el cadàver amb aromes. El dolor no és un obstacle que li impedeixi de servir Jesús una última vegada. Quants records l'envairien aquell matí, sola pels carrers de Jerusalem! Però en arribar al sepulcre i descobrir que és buit, la Magdalena s'esfondra. Ja no li queda ni tan sols el consol de veure el cos del Senyor: li han arravatat tot. Demanaria una vegada i una altra a Déu: Per què?, per què?

“Dona, per què plores?”^[3], li diu una veu. Ella, pensant que era l'hortolà, respon: “Senyor, si te l’has emportat, digues-me on l’has posat, i jo me

l'emportaré". Aquella dona no podia imaginar el que havia passat: només Déu coneix el perquè dels fets que a nosaltres ens poden portar a desesperar-nos. "Maria!", crida el Senyor. "Rabbuni! Mestre!", crida ella d'alegria en reconèixer-lo.

"Maria!". En ser cridada, els ulls de la Magdalena s'obren a la veritat. De vegades, només necessitem que algú digui amb amor el nostre nom perquè les penes s'il·luminin. Quan no trobem sentit al dolor i ja no sabem què fer, és bo anar davant del Sagrari, deixar el problema en mans de Déu i escoltar que el Senyor diu el nostre nom.

L'elefant a l'estaca

Però, qui desitja trobar el Senyor en la seva vida quotidiana no necessita esperar una gran tragèdia per obtenir el consol de Déu, sinó que les petites decepcions, desànim, queixes o contrarietats de cada

jornada seran oportunitats per cercar-ne l'ajut.

En concret, una font de dolor sol ser l'acumulació de misèries personals. Encara que pensem que no hem fet res greu a la vida, el nostre cor conserva la memòria de cada ferida. De manera misteriosa, l'ànima es cansa amb els pecats comesos, grans i petits. I així, un dia ens sentim esgotats, desmotivats o ens menyspreem sense motiu. En aquestes ocasions, som especialment dèbils, per la qual cosa no convé romandre molt temps tristos, ja que la tristesa crida al pecat, i així quan estem enutjats, avorrits o derrotats podem cometre grans ximpleries. *“L'abisme crida l'abisme”*^[4], diu la Bíblia.

“Tots tenim fosc en les nostres vides –reconeix el Papa Francesc–, fins i tot moments en què tot, fins i tot en la mateixa consciència, és fosc,

oi? Caminar en la foscor significa estar satisfet amb un mateix. Estar convençuts de no necessitar salvació. Aquestes són les tenebres!”[5]. En efecte, com assenyala el Papa, existeix el perill de conformar-nos amb la nostra misèria i de preferir l'amargor al canvi, perquè el canvi implica creixement, lluita, maduració. Pensem: “Hauria d'estudiar”, “hauria d'enfrontar-me menys als meus pares i comprendre'ls”, “hauria d'abandonar aquest vici”... però moltes vegades no anem més enllà del desig.

Antigament, perquè els elefants no escapessin dels circs, solien lligar-los a una estaca amb una cadena gruixuda. L'animal gegant tenia una força descomunal i podria alliberar-se amb una estrebada de la pota. Perquè no ho intentaven? Perquè amb prou feines nascuts, havien estat encadenats a aquest pal, i encara febles lluitaven per escapar, però

perdien aviat les ganes de continuar tirant. Ja grans, desconixedors de la força adquirida, seguien rendits davant d'aquella simple estaca.

A nosaltres ens pot passar el mateix: durant molt de temps hem lluitat contra defectes que ens superen i, cansats a la fi, hem deixat de combatre. Llevar-nos d'hora al matí, estudiar el temps previst, viure la castedat, parlar amb sinceritat en la confessió o ser amables quan els altres ens contrarien poden haver-se convertit en guerres impossibles de vèncer. I no és així: amb l'ajut de Déu, cal continuar intentant-ho, perquè potser allò que abans no era possible, ara ho serà amb una mica d'esforç. A més, comptem amb la gràcia de Déu: Ell només ens demana que corresponguem, ens demana que allarguem el braç perquè agafem el seu.

Qui encara no és prou madur per veure en si mateix la causa dels problemes, pot reaccionar amb rebel·lia o acusant-ne d'altres (la família, els amics, el "sistema", etcètera). Passa que el pecat ens plega sobre nosaltres mateixos i deixem d'aixecar la vista cap als altres i cap a Déu. Ja no veiem les necessitats alienes, i només pensem en les coses que ens afecten.

Per això, un primer pas per alliberar-nos del dolor pot ser mirar amb altres ulls els qui ens envolten i deixar de donar-los la culpa del nostre sofriment. Ajudar a casa, preocupar-nos pels problemes dels nostres pares, dedicar temps i atenció a un amic que ho necessita o comprometre'ns en una iniciativa de solidaritat poden ser un bon inici. Descobrirem, entre altres coses, que tenim l'enorme capacitat de fer feliços els altres. Paga la pena realitzar aquest esforç!

“ja que vas, i vas, i vas, i vas...”

Sant Josemaria preguntava: «**No hi ha alegria? —Pensa: hi ha un obstacle entre Déu i jo. —Gairebé sempre ho encertaràs**»[6]. I és que, per sortir d'un sot en la vida, en ocasions ajuda molt realitzar una bona confessió. Si encara no estem preparats per confessar-nos, podem almenys fer examen de consciència i reconèixer que necessitem canviar. Si el nostre orgull no ens ho impedeix, Déu ens donarà fins i tot les forces de què de vegades manquem per demanar-li perdó.

Els obstacles que podran aparèixer –“millor em confesso un altre dia, no estic preparat per explicar aquesta cosa”, “el sacerdot no m'entendrà”, “quan tingui ganes”...– són trampes que el diable ens posa al camí, les quals cal saltar amb decisió. No li hem de concedir ni una sola victòria. De genolls davant del sacerdot, en la

presència de Déu, no només caurà de la nostra ànima la màscara de mentides que ens sostenia fràgilment, sinó que el Senyor ens omplirà de la seva gràcia.

“Pensem que anar a la confessió és com anar a la bugaderia. Però Jesús al confessionari no és una bugaderia”, sinó més bé una trobada amb Algú “que ens espera com som. Però Senyor, mira, jo sóc així. Estem avergonyits de dir la veritat: vaig fer això, vaig pensar en allò (...). Avergonyir-se és una virtut de l'humil!”. Per tant, hem de confessar-nos “amb confiança, fins i tot amb alegria, sense maquillatge. Mai no ens hem de maquillar davant de Déu! Amb la veritat. Amb vergonya? Beneïda vergonya...”. I, amb optimisme, el Papa es pregunta: “I si demà faig el mateix? Doncs vas de nou, i vas, i vas, i vas... Ell sempre ens espera”[7]. I en una altra ocasió, deia: “Déu mai no es cansa de

perdonar-nos, som nosaltres que ens cansem de demanar perdó a Déu”

Només així la nostra fragilitat no serà un pes que ens omple d'inseguretat, sinó una ocasió per viure amb l'alegria que només tenen els qui se saben fills de Déu. Així ho aconsellava sant Josepmaria: ***“Estàs trist?... Perquè has caigut en aquesta petita batalla? No! Estigues alegre! Perquè en la batalla vinent, amb la gràcia de Déu i amb la teva humiliació d'ara, venceràs”***[8].

Llavors comprendrem que les llàgrimes que ens han portat fins allà –els sofriments interiors, la debilitat o els dubtes– han pagat la pena. Ens coneixerem millor i, sobretot, sabrem que comptem amb l'ajut del Senyor. Quan abandonem les nostres penes en Déu i gaudim de la pau i serena alegria de la confessió,

entendrem a la fi per què Jesús va dir “feliços” els qui ploren.

* * *

Preguntes per a l'oració personal

-Practico la fe únicament quan em resulta útil? Recordo el Senyor només quan necessito demanar-li alguna cosa? Per no oblidar Déu en les èpoques en què altres coses m'ocupen el cap, podria buscar un moment al dia per xerrar uns minuts amb Ell o recitar una oració? puc concretar amb el meu director espiritual un pla per tractar Déu diàriament?

-Accepto les coses que no van com m'agradaria? Demano a Déu que m'ajudi a veure la seva voluntat i a aprofitar aquestes ocasions per apropar-me més a Ell?

-Quan m'enutjo o quan una situació es capgira, penso què més podria fer

jo? Critico sempre els altres sense reconèixer mai la meva part de responsabilitat? Demano perdó quan m'adono que m'he equivocat o he ferit, encara que em costi?

-Quins obstacles m'allunyen de demanar perdó a Déu en la confessió? Si ja em confesso, faig alguna cosa per aprendre a confessar-me cada vegada millor? Em confessaré amb l'actitud de qui “buidarà el carretó” o miro de demanar perdó al Senyor de veritat, amb el cor?

J. Narbona / J. Bordonaba

[1] Mt, 5, 4.

[2] C.S. Lewis, *El problema del dolor*, Editorial Universitària, p. 96

[3] Jn 20, 11-18

[4] Salm 42:7

[5] Papa Francesc, *Homilia*, 30-IV-2013

[6] Sant Josepmaria, *Camí*, n. 662

[7] Papa Francesc, *Homilia*, 30-IV-2013.

[8] Sant Josepmaria, *Via Crucis*, III Estació, núm. 3.

.....

pdf | document generat
automàticament des de <https://opusdei.org/ca/article/les-benaurances-iii-el-megafon-de-deu/> (28/03/2025)